

Kantefølflak

- lokalutviklet potetgull

Anders startet produksjonen av Kantefølflak på kjøkkenet hjemme. FOTO: SINDRE THORESEN LØNNES.

Anders Medhus fikk ideen til å lage eget potetgull i et festlig lag på Svalbard for noen år siden. Men potetgull hørtes ikke riktig ut. Han hadde hørt et annet lokalt uttrykk for potet. I Hallingdal og deler av Valdres kaller de poteten for «kanteføl (kantefell)». Historien vil ha det til at det var lensmann og gårdbruker Ola Hamarsbøen i Hol som gav poteten navnet kanteføl, etter det danske ordet «kartoffel» på 1770-tallet.

TEKST: CHRISTIAN SNARE

Vel hjemme fortsatte ideen om å lage et eget kantefølflak, og forsøkene på å lage det perfekte potetgull startet på kjøkkenet hjemme. Å lage et godt potetgull tar tid, potetene må vaskes og deles opp i riktig tykkelse før de blir lagt i vann over natta. Dette gjøres for å få bort stivelsen i potetene. Når stivelsen er skylt bort må potene tørkes før de friteres og tilsettes smaken. I tillegg brukte han tid på å få tak i riktige poteter, det er ikke alle potettyper som egner seg til potetgull. Så Anders fikk tak i noen sekker med poteten Lady Claire. En del av disse ble

benyttet som settepoteter og han startet dyrkingen av egne poteter, for å få produktet så lokalt som mulig. Dette arbeidet har Anders drevet med hjemme i flere år for å få frem de smakene han ønsker. Ikke alle smaker var like vellykket. Etter mye prøving og feiling, har han idag kommet frem til 3 smaker som er satt i produksjon. Salt og grønnpotet, brunost og tyting og rumme.

STARTET SOM EN HOBBY

Siden dette startet som en liten hobby på kjøkkenet hjemme var Anders usikker på om dette var noe å satse videre med. I 2017 ble han med i konkurransen StartUpp

Hallingdal, og her fikk han hederlig omtale og gode råd videre, og dermed var det igang. Historien rundt et produkt synes jeg er viktig. Her hadde jeg en god historie å jobbe videre sier Anders.

– Potetgull er noe folk kjøper for å kose seg, og da er det moro om folk velger et produkt utviklet i Hallingdal, når de er på hytta si i Hallingdal.

BLE SATT I PRODUKSJON

Nå er grunnarbeidet ferdig og kantefølflakene satt i produksjon, det er Den Lille Chipsfabriken i Kristiansand som produserer produktene, og nå er det full jobb med å

få potetgullet ut i butikkene. Det er nå mulig å bestille Kantefølflak til Meny, Spar og Joker mellom Halden og Sunnhordaland, sier Anders. Kantefølflaka selges også fast flere steder i Hallingdal allerede, bl.a. Spar Geilo, Kafe Tid på Ål, Hol Ysteri og Rukkedalen Landhandleri.

Når du ser kantefølflakene i butikken og lurer på hvilken av smakene du skal ta med deg, husk at disse også er gode i matlaging. Kantefølflakene har en smak som passer godt til ulike retter, prøv dette til ulike retter og vi regner med at du vil bli positivt overrasket over resultatet.

Lady Claire er en potet som er spesialdyrket til potetgull. Anders dyrket potetene i kjøkkenhagen sin de første årene før den kommersielle produksjonen startet. FOTO: ANDERS MEDHUS

FOTO: PAUL LOCKHART

Her er noen tips til bruk av kantefølflaka i matretter:

SALT & GRØN PEPAR

Bruk som topping på hjemmelaget pizza. Resten av posen passer til dessert når pizzafatet blir tomt.

Tilbehør til fredagstaco, spesielt når skålen med guacomole eller salsa skal «skrapes» tom.

TYTING & RUMME

Som et sprøtt tilbehør til kjøttkaker, spesielt nyttig om man ikke har tyttebær i skapet fra før.

Kan serveres i en skål som tilbehør til både finnbiff, juleribbe eller en bedre lørdagsbiff.

BRUNOST

Passer utmerket til ulike type oster. Kanskje kan «ost & kjeks» byttes ut med «ost & chips» av og til? Prøv å dypp i honning for en ny smaksopplevelse til kveldskosen.

Som tilbehør til karamellpudding. Strø biter av flak over for å skape en velsmakende kontrast til puddingen.

Dølaminne – gamle historier fra Hallingdal

BRENDE FARGERIKE KLÆR OG KLYPTE AV SEG HÅRET

Kari Heie frå Flå var 26 år gamal då ho i 1851 plutsleg vart gripen av «en Skjælven i mit Legeme, og lå i Besvimelse aldeles stiv og kold ligesom jeg var død. Da jeg kom til meg selv igjen, begynte jeg at tale til Folket og advare dem for Banden og Sværgeren og tillige mot mod alle syndige Ord og Gjærninger.»

Kort tid etter begynte ho å reise rundt og halde vekkingmøte. Det var starten på «Heiebevægelsen», som i Hallingdal fekk ei voldsom nedslagskraft. Fargerike klær og smykke vart brende, mennene bytte ut sylvknappane med svarte knappar og kvinnene klyp- te av seg håret.

HARDINGFELA – FRÅ DJEVELENS INSTRUMENT TIL GUDSTENESTE

Fram til midten av 1800-talet var hardingfela innhylla i mystikk og overtru. Dei særeigne evnene til både spelemenn og felemakarar vart ofte knytta til underjordiske krefter. Dette slo voldsomt tilbake på folke- musikken då bølga med religiøse vekkingar rulla over Hallingdal frå 1851. No vart hardingfela Djevelens instrument, og spelemenne dei som garantert hamna i evig pine i helve- te. Mange spelemenn brende, knus- te eller gravde ned felene sine. Vel 150 år seinare fekk hardingfela og folkemusikken si eiga gudsteneste- form i kyrkja i det som er kalla folke- musikk-gudsteneste. Den første var i Ål kyrkje i 2009.

300 ÅR MED TØMMERFLØY- TING I HALLINGDAL

I 300 år vart det fløytt store meng- der med tømmer frå alle halling- bygdene til sagbruka «neafør». Hallingdalselva med sideelvar som Votna, Hemsil, Rukkedøla, Todøla og mange fleire var ofte vanskelege og farlege fløytingsel- var som kravde store mannskap, mange dødsulykker og endå flei- re nestenulykker. Dette yrket var nok berre for sterke, snartente og lettbeinte hardhausar som kunne vasse våte i isvatn heile dagen. Kring 1960 var det slutt på tømmerfløytinga i Hallingdal.

		XORD	ALNUS	BÅT-	KAMP-	DJERV
		.no	UFOR-	PLASS	PLAS-	
BULLS		LIKT	SENE			
SKORPE			UJEVN			
PÅ SÅR			PÅ DET			
KVEST-	TRE-					
ELSE-	SLAG					
NE						
MES-			REKKE			
TER-			KAN			
SKAP			DRÅPER			
			VÆRE			
ROCKE-		HIST-	SENIOR	BREN-	FART	SVELLE
BAND	↓	ORIE		SEL		OPP
			ARBEIDS-			PRON.
			UDYKTIG			...
			PROFET			McBEAL
MANN-					BE-	
SKAPET					NEVNES	
					ETTER-	
					SKRIFT	
KILO-			FERD-			
GRAM			SELSVEI			STEM-
			BEGE-			ME
			RET			
				SETER-		EGEN
				HUS		VISJON
				UNDER-		
				SØKER		
HØY-	↓	KJELE-			MØRK	
ERE		NAV			PILS	
		MORENE				
HJEMME-			BRÅK			MYNT-
HØR-			ART.			ENHET
ENDE I						NR. 2
VANN-				DÅRLIG		
STED				BUTIKK		
				SKO-		
				GNAG		
		BY			HESTE-	1/100
		SUMME			KRAFT	KRONE
					DUM-	MÅNE
					SKALLE	
100 m2	↪		→			HÅLKE
						LED-
						ELSE
MOT-	PÅ DØR		ART.	BRU-		GLOBAL
TAR	SOMRE			TAL		BØKER
			INNE-			SPISE
			HAV-			
			ERNE			
NED-				DOM-		BANDO-
BØR				STOL		LÆR

Vinn GAMLE HALLINGDAL, 4 årganger

Send løsningen til: HYTTA VÅR, Sundrevegen 79, 3570 Ål (Merk konvolutten med «kryssord»)

Svarfrist: 31. desember 2019

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr/sted: _____